

De Verdwijning

Guido Eekhaut

DE VERDWIJNING

roman

Uitgeverij
**VRJ
DAG**

© 2018 – Guido Eekhaut & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Mario Debaene
Vormgeving binnenwerk: theSWitch
Foto auteur: J. Cortoos

NUR 305
ISBN 978 94 6001 623 3
D/2018/11.676/401

e-boek
ISBN 978 94 6001 632 5

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit boek is een verzinsel. Gelijkenissen met bestaande personen, voorvallen of organisaties zijn toeval. De meningen van de personages zijn niet noodzakelijk deze van de auteur.

Quam parva sapientia regitur mundus.

– Cicero

(Met hoe weinig wijsheid wordt de wereld geregeerd)

It is better to know some of the questions than all of the answers.

– James Thurber

A number of things in Dhalgren are just meant to function as mysteries. They're mysteries when the book begins, and they're mysteries when the book ends.

– Samuel R. Delany

I

Meneer Barrio

Meneer Barrio verzoekt de Duivel (wiens onheilige naam hij zorgvuldig met een propere, geschreefde hoofdletter zal schrijven) om de goedgezindheid van zijn nichtje. Ze is de enige dochter van zijn broer. Zijn bloed vloeit dus door haar aders, het heilige en onverdunde bloed van de Barrio's. Meneer Barrio weet daarenboven – niet zo stellig als hij wel zou willen, maar hij kan niet kieskeurig zijn – dat ze nog maagd is. Die eigenschap is zijn voornaamste drijfveer: hij moet haar, met of tegen haar zin, afhelpen van deze natuurlijke conditie. Dit is zijn vaste voornemen. Hij wil haar bezitten, maar niet uitsluitend in de fysieke zin. Hij verlangt ernaar haar te koesteren als meer dan slechts zijn favoriete – en enige – nichtje.

Meneer Barrio woont in een zeer gewone, burgerlijke straat tussen bijna gezichtsloze burgerlijke lieden die geen moment vermoeden welke infame intenties hij, hun onopvallende buurman, koestert. Zoals alle succesvolle verleiders is hij een heel normaal mens (hoewel hij, zoals verder zal blijken, allesbehalve een succesvol verleider is), die leeft in de koperen gloed van zijn modale gezin. De kruidenier bij wie hij zijn inkopen doet – voor zover mevrouw Barrio zich niet van die plicht kwijt – heeft geen enkel vermoeden omtrent de duistere intenties van zijn klant. Hij beschouwt hem als een vriendelijke, doch ietwat stroeve man, een beetje verstrooid, maar niet onsympathiek. En ook niet gevaarlijk.

Zelfs dokter Rubio, bij wie meneer Barrio zich steevast elke zes maanden laat onderzoeken, heeft niets aan te merken op zijn patiënt, geestelijk noch lichamelijk. Ze praten dan ook niet over

belangrijke dingen en zeker niet over zoets intiems als de psyche van meneer Barrio. Ze praten over de weldoende invloed van rode wijn en sherry, en over de kwaliteiten van de occasionele sigaar die beide heren roken. Hun sigaren betrekken ze overigens in dezelfde winkel, bij de oude mevrouw Tomba, op het Domplein. De enige goede sigarenwinkel in de stad, waar de Havanna's gegarandeerd van origine zijn, wat zich weerspiegelt in hun prijs. Luxe, oordeelt meneer Barrio, wordt evenwel niet in geld geteld, wel in waardering.

De vrouw van meneer Barrio heet Esmeralda en zij noemt hem Tonio; niet omdat dit zijn ware voornaam is, maar omdat ze van Italiaanse mannen houdt. Zij werd op prille leeftijd ontmaagd door een glad pratende, zwierige Italiaan, lang voor ze haar huidige echtgenoot leerde kennen. Die ontmaagding had plaats, indien we dat zo mogen formuleren, tijdens een vakantie in het eeuwig zondige Rome. Ze liet zich maar al te graag verleiden, maar verloor de controle over de gang van zaken toen de Italiaan haar dronken voerde en hij in de onmiddellijke omgeving een flat bleek te bewonen. Ze raakte echter niet zwanger, tot haar immense opluchting, want ze had geen plannen om met een Latijnse kroost door het leven te gaan. Dit was niet haar enige avontuur noch haar meest recente – maar dat houdt ze allemaal geheim voor haar echtgenoot. Die heeft er geen idee van hoe vaak hij de horens opgezet krijgt. Zijn wil om zijn nichtje te verleiden heeft dus niets te maken met de ontrouw van zijn vrouw.

Toch is alles met alles verbonden. Dat is de onverbiddelijke regel in deze duistere en onoverzichtelijke kosmos. Esmeralda, het Domplein, Rome en de Italiaanse minnaar. En alles wat hierna zal gebeuren.

Het huis van de Barrio's ligt in het midden van de straat en vraagt niet om een beschrijving. Het heeft een zolderkamer waar meneer Barrio zijn dagboek bijhoudt, met een zorgvuldig uitgezochte, dure vulpen. Alleen het beste schrijfinstrument past bij de man der letteren die hij zich waant.

Hij wil romans schrijven, maar raakt nooit verder dan een tiental pagina's, waarna hij zich aan een nieuw verhaal waagt. Een afgewerkt stuk bereikt hij nooit. Hij overweegt naar een uitgever te stap-

pen met een boek vol aanvangen van onvoltooide romans. Zoets zou een ongehoord literair evenement kunnen zijn, eens gepubliceerd. Een nieuw genre misschien. Maar hij vindt zijn weg niet naar uitgevers en beperkt zich dus tot aantekeningen in een dagboek. Een schriftje, eigenlijk. Veel stelt het niet voor.

Die aantekeningen gaan over zijn gevoelens. Ze beschrijven wat hij voelt en denkt wanneer hij door de straten van de wijk kuiert en de mensen opneemt. Mensen die hun gewone, dagelijkse dingen doen. Mensen die door het leven slenteren, zelden bedrukt door fundamentele vragen over leven of dood. Hij heeft evenwel niets bijzonders over hen te schrijven. Het zijn saaie en banale mensen. Hun handelingen zijn pathetisch noch heroïsch, twee elementen noodzakelijk voor een goed verhaal. Hijzelf is de enige in deze omgeving die een dieper geestelijk leven bezit. De enige die geplaagd wordt door complexe emoties. Hij drijft niet zomaar in de oceaan van het leven rond, zoals andere mensen. Nee, hij is een zelfbewust en diependenkend wezen, terwijl anderen slechts aan het oppervlak leven. Dat maakt hem speciaal. Dat onderscheidt hem van de rest.

O, en hij onderscheidt zich graag van de rest. Hij wil zo graag die ene speciale mens zijn zoals die alleen in zijn verbeelding bestaat.

Het nichtje verdient een naam. We noemen haar Andrea. Het is niet haar ware naam, maar we beschermen de onschuldigen. De onschuldigen hebben het al moeilijk genoeg zichzelf te beschermen.

Hoewel ze dat misschien niet is. *Onschuldig*. De vraag moet zich stellen. Is Lolita onschuldig? Is haar zelfzuchtige verleider, Humbert Humbert, een monster, geilend op zondeloos minderjarig vlees? Of is hij het fatale en gaandeweg steeds lulliger slachtoffer van zijn eigen egoïstische perversie en van zijn pruilende, minderjarige liefdesobject?

Ze is veertien, deze Andrea, en ze is zich er duidelijk van bewust wat voor indruk haar soepele lichaam maakt op mannen van alle leeftijden en komaf. Ze maakt geen onderscheid wanneer ze schijnbaar nonchalant langs een jongen of een man passeert. Alle mannelijke belangstelling geniet haar aandacht. Maar het liefst heeft ze toch de aandacht van volwassenen, zelfs oudere mannen – mannen die zoveel meer weten over vrouwen, zoveel kieskeuriger zijn, en in

alle opzichten een grotere trofee voor haar zijn. Mannen met klasse en met smaak. Jongens begrijpen meisjes niet en maken verkeerde veronderstellingen wat relaties betreft. Oudere mannen weten om te gaan met meisjes. Ze belonen interesse en beloven toegang tot de volwassen wereld. Dus besteedt ze aan hen de meeste aandacht.

Kijken we in dat hoofd van haar, dan ontdekken we hoe dit alles een spel voor haar is. Een laakbaar maar in haar ogen onschuldig spel. Op deze leeftijd is de seksualiteit van haar lichaam een pas ontgonnen continent met een heel nieuwe fauna aan gevoelens. Dat moet hoognodig geëxploreerd worden. Ze wil bekeken en gewaardeerd worden, omdat alleen de aandacht van anderen haar reëel maakt. Alleen dan *leeft* ze. Ze heeft pas substantie onder de aandacht van mannen.

Als kind zat ze op schoot bij meneer Barrio. Ze was op haar eigen stuntelige manier verliefd op deze knappe man, net zoals ze verliefd was op haar vader. Maar het was niet de onschuldige verliefdheid van een kind. Nee, ze wist precies wat haar gevoelens inhielden en wat ze ervoor terug wilde. Bestaan er in sensueel opzicht kinderen? Zijn ze niet allemaal in staat de verleider te spelen, eens ze zich bewust zijn van de gevoelige psyche van volwassenen?

Meneer Barrio was al vroeg een geprefereerd slachtoffer van de verlokkelijke, speelse, goedlachse Andrea. Tijdens familiereünies is ze zijn beste speelkameraad, een schier onafscheidbaar tweetal. Hij leest haar verhaaltjes voor, maakt tekeningen met haar, geeft namen aan haar poppen en verzint romantische fantasieën. Allemaal onzin, natuurlijk, maar in zekere zin is hij een plaatsvervangende ouder. Erger nog, hij is een plaatsvervangende vader-minnaar.

Meneer Barrio en Esmeralda zelf blijven kinderloos. Hun vele pogingen brachten geen nageslacht voort. Dat ligt aan haar, wijst onderzoek uit. Ze is onvruchtbaar, een genetisch defect dat niet te verhelpen valt. Hij verwijt haar niets, maar zijn liefde koelt en zij, verwaarloosd, zoekt elders vingers die haar tepels, haar dijen strelen.

Ze haat in het bijzonder zijn aftershave en het feit dat hij geen auto wil kopen. Het zijn geen futiliteiten, maar aanslepende bewijzen van zijn falen.

Na een discussie met zijn echtgenote noteert meneer Barrio zorgvuldig en plichtbewust haar woorden in zijn schrift. Nadien zit hij soms urenlang nadenkend door het kleine zolderraam naar de lege lucht te staren. Hij ontwijkt het vraagstuk van de oneindigheid van het heelal, een concept dat hem evenzeer bevreest als de dood. De kosmos is vijandig, zwart en kil. De mens is godloos alleen en moet het maar voor zichzelf uitzoeken. Moraliteit is het glazuur op de huid van de samenleving, geen goddelijke regel. Tot zover zijn private filosofie.

Op de pagina's van zijn schrift heeft hij Andrea al bezeten. Wanneer een stiekeme lezer oudere schriften openslaat, zal die merken dat de slijmerige daad van meneer Barrio reeds een aantal pagina's bevlekt. De subtiele maar onwelvoeglijke beschrijvingen lieten hem daarbij niet in de steek. Hij is beter in de beschrijving dan in de dialoog, maar ook die kleine kwaliteit maakt van hem geen goed schrijver. Het pantheon van literaire grootheden wacht niet op hem. Het opent zelfs haar deuren niet op een kier voor deze schooier in zijn zolderkamer, deze karige letterzetter.

Deze plebejische Humbert in spe wandelt tijdens zijn vrije uren rond in de buurt van meisjesscholen, zoals er in deze stad nogal wat zijn. De kleinoden van de menselijke soort brengen hem in vervoering met hun vaak onbewuste elegantie en hun schaterend gekir, hoe leeghoofdig dat ook is. Hij is vooral dol op hun uniform, dat in deze stad nog steeds een verplichting is: korte grijze plooirok, witte blouse die vaak een maatje te klein gedragen wordt, grijze kousen tot aan de knieën. Hij valt op het strakke, bleke vlees dat niet door het uniform verhuld wordt, en dat deze verleidsters zo graag etaleren. Allemaal zijn ze zoals Andrea, maar alleen zij is voor hem een levensdoel. De andere meisjes zijn hooguit een oogstreling.

Op een afspraak die hij discreet met haar probeert te maken, reageert Andrea niet. Hij weet waarom: ze weet reeds dat zijn verlangen een straf is die moet aangemoedigd worden, de vlam ervan aangewakkerd en gevoed, maar niet te veel. Hij gaat niet dood aan honger of dorst, hij sterft niet door ziekte of een ongeval – nee, hij kwijnt weg vanwege het fysieke verlangen naar haar vlees en het psychische verlangen naar haar aandacht. Dat fascineert haar.

Dus onthoudt ze hem beide. Ze cirkelt om hem heen, als een wilde kat die de waarde van haar prooi taxeert. Die wreedheid maakt deel uit van het spel waar zij geen van beiden de regels voor geschreven hebben. Hij krijgt haar dus niet te zien wanneer het hem uitkomt, wanneer hij het meeste kans heeft op succes.

Enkel wanneer de familie zich verzamelt. Dan ziet en spreekt hij haar, maar hij is niet in staat om haar persoonlijk te benaderen. Zij behekst hem met een extra glimlach, met het aanzicht van haar knieën en een blik in haar decolleté, de drie bovenste knoopjes van de blouse opzettelijk losgemaakt.

Hij riskeert een gebed, wetende dat geen Schepper of andere bovennatuurlijke entiteit hem, een prominente atheïst, zal tegemoetkomen. Hij vraagt daarenboven om de zonde van het vlees. Hij vraagt om het verbreken van de fatsoensregels, ook al zijn dat slechts menselijke regels. Dit is het tijdperk van de techniek, waarin mensen slechts bidden tot apparaten. Het succes van die gebeden is beperkt, maar de aanzoekingen maken tenminste een redelijke kans om het leven van deze gelovigen te verbeteren. In zijn geval bidt hij tevergeefs.

Meneer Barrio weet dat hij niet veel tijd meer te verliezen heeft. Weldra is Andrea toegetreden tot de legioenen van jongvolwassen vrouwen voor wie de onafhankelijkheid lokt en de binding dreigt. Deze vrouwen verlangen en vereisen alles van het leven, maar ze zijn slaaf van tegenstrijdige wensen en verzuchtingen. De grote maar onderdanige liefde. Het vrijgevochten gezin dat volgens hun regels functioneert. Het moederschap in samenhang met een internationale carrière. Intellect én schoonheid. Maturiteit, maar dan in een lichaam dat nooit de kaap van de twintig levensjaren passeert.

Alle wegen leiden naar de vele facetten van de mislukking. Vele van de jonge vrouwen die meneer Barrio kent zijn ver van huis hun liefde gaan zoeken. Ze hebben zich door oppervlakkige charme laten verleiden. Ze waren wanhopig op zoek naar een vader-substituut, en in zekere zin hebben ze dat ook gekregen.

Indien het kan – indien het in zijn macht ligt – wil meneer Barrio Andrea dit lot besparen.

Wat doet meneer Barrio om den brode? Hoe verdient hij zijn loon, dat vervolgens door zijn echtgenote gependend wordt, want zelf is meneer Barrio een uiterst zuinig man (behalve wanneer het op pennen aankomt). Hij is een kleine ambtenaar, en zo zijn er vele, al worden ze vandaag niet meer zo genoemd. Om hun lot draaglijk te maken – het lot van alle loonslaven – krijgen ze inhoudsloze functie-aanduidingen toegewezen. Ze zijn *manager* of *officer*, of *specialist* of *assistent* – maar die terminologie verhult slechts voor de buitenwereld wie ze werkelijk zijn: onbelangrijke, vervangbare en binnenkort geautomatiseerde verwerkers van informatie. Niet van *kennis*. Kennis is voorbehouden aan de hogere nomenklatoera, het ware management, de bureaucratische elite.

Meneer Barrio bezit niet de kwaliteiten om tot de cenakels van de ware nomenklatoera door te dringen. Hij waant zich in Sovjet-Rusland, in het Mandarijnenrijk van oud-China, in het Kasteel van Kafka. Ontsnappen betekent pensioen; pensioen betekent dood (dat hebben de actuarissen zorgvuldig berekend; zo moet er ook zelden lang een pensioen uitbetaald worden). Hij is midden veertig – te oud voor de meisjes, te jong voor de filosofie. Zijn generatie heeft alleen technologie geërfd, geen ideologie. Er wordt consumptie van hem verwacht, geen revolutie. Hij heeft afscheid genomen van zijn ouders, jong gestorven, bijna zonder erfenis na te laten. Ze zijn zelfs bijna uit zijn herinneringen verdwenen.

De straat waar hij woont, komt aan beide zijden uit in een andere straat. De stad heeft geen perspectief. Ze heeft geen parken of kathedralen, alleen kantoorgebouwen. Er komen nauwelijks toeristen. Er komen geen buitenlandse staatsleiders of industriële baronnen. Er is een universiteit en dus lopen er veel jonge mensen rond. Zij willen zo gauw mogelijk een diploma halen en dan aan de slag. Ze willen bij hun ouders weg. Dat is wat Andrea ook zal doen. Nu nog niet; ze is pas veertien. Ze heeft nog heel wat jaren voor de boeg vooraleer ze onafhankelijk wordt.

Maar ze is geen kind meer – ze weet al heel wat. Meneer Barrio verbaast zich over haar kennis. Ze is geen leeghoofd. Ook dat trekt hem aan. Hij wil geen leeghoofd in zijn armen sluiten. Maar ze wil vrijheid. Ze wil onafhankelijkheid zoals alleen veertienjarigen die verlangen. Onafhankelijkheid zonder verplichtingen.

Hij lust naar haar sinds ze negen of tien was. Zijn lust overleefde de overgang naar haar puberteit. Ze denkt volwassen te zijn, een fantasie die hij zal doorprikken. Volwassen zijn houdt verantwoordelijkheden in, iets wat hij maar al te goed weet. Zij weet dat nog niet, hoewel ze zich op veertien al een hele flinke meid waant – zo goed als volwassen. Veertien vindt ze zelf een ideale leeftijd, te oud voor poppen en net oud genoeg voor jongens (hij haat die gedachte). Veertien geeft haar net genoeg perspectief om uit te maken dat haar dromen als kind argeloze fantasieën waren. Die heeft ze nu achter zich gelaten, de cocon van haar kinderlijke charmes, de onschuld van een wereld waarin alles nieuw is.

Een droom. Eigenlijk slechts één enkele droom. Het lichaam van Andrea, dat hij leerde kennen toen ze als kind in badpak rondliep. Nu heeft het een bijna volwassen vorm aangenomen, in zijn droom naakt. Harde, opstaande borsten en een plukje schaamhaar. Dons op haar onderarmen en dijen. Gespierde kuiten, van het vele rennen. Kleine roze tenen (hij is in het bijzonder gesteld op die tenen). Bijna een vrouw, maar nog niet. Dat is zijn droom, die hij haat: telkens wanneer hij haar wil aanraken, trekt ze zich terug. Ze deinst terug, waarschuwend en speels.

Ze letten op ons!

Iemand kan ons zien!

Wat zullen ze denken!

Alsof hij zich daar zorgen om maakt. Het zijn bekommernissen van iemand die zich bezig houdt met de mening van anderen. Daar geeft hij niet om. Is dit niet een droom, en is hij niet de gekroonde meester van die droom? Ja, hier is hij meester en hier zal Andrea zich aan zijn wil onderwerpen, wat de goegemeente daarover ook denkt. Hier is hij de opperste meester van droom en daad. Andrea kan niet anders dan zich aan zijn wil onderwerpen.

Toch doet ze dat niet. Ze wijkt terug met die belachelijke uitvluchten. Ze ontkent zijn heerschappij. Ze ontkent hem als de dromer van zijn droom. Hoe verschrikkelijk on-Borgesiaans, deze gang van zaken.

Op kantoor behandelt meneer Barrio exportaanvragen. Er zijn

een aantal regels die bepalen wat naar welk land mag worden uitgevoerd. Hij stelt die regels zelf niet op. Dat doen de Mandarijnen, de leden van de nomenklatoera. Hij werkt met documenten, met de computer, met technologie, met vage beschrijvingen van goederen die hij nooit ziet of proeft en waarvan hij alleen maar het bestaan kan vermoeden. Die goederen bestaan misschien slechts in de dromen van andere mensen.

Het maakt meneer Barrio niets uit. Hij wordt betaald om dit werk te doen. Misschien is hij de laatste mens die dit werk nog doet en zal er na hem een machine in zijn plaats komen. Dat lijkt hem een uitstekend idee. Laat de mens bevrijd worden van dat werk, die sleur, die onnodige bekommernissen. Hij heeft het concept van *werk* nooit goed kunnen bevatten. Het leek hem zo zinloos. Werken tot zestig, vijfenzestig, en dan ben je dood. Ondertussen heb je een paar keer geproefd van de eeuwigheid, maar nooit aan de dis gezeten.

Meneer Barrio geniet van elke najaarsdag. Hij gaat even een kop koffie drinken op een terras aan de Domkerk en een sigaartje roken. Er hangen altijd jonge mensen rond in de buurt, vooral meisjes en jonge vrouwen die achteloos met hun lichaam omspringen, uit berekende ijdelheid. Dit leidt meneer Barrio slechts tijdelijk af van het ware doel in zijn leven, de verleiding van Andrea, de weg naar haar hart of alleszins naar een ander deel van haar intrigerende anatomie.

Hij weet dat hij moet oppassen met die aandacht voor meisjes en jonge vrouwen. Dit jaar alleen al verdwenen er in deze stad acht meisjes spoorloos, leeftijd tussen de elf en de achttien – en het is nog maar september. Vorig jaar waren het er veertien. Mannen zijn verdacht, want niemand gelooft dat vrouwen meisjes ontvoeren. Of de meisjes daadwerkelijk ontvoerd worden, is echter een kwestie van speculatie. Niemand weet wat er met hen gebeurt. Ze verdwijnen. Meer is er niet bekend. De politie zoekt, maar weet niet waar te zoeken. Ze ondervraagt ieder uit de omgeving van de meisjes, tot op heden zonder gevolg. Niet iedereen hecht geloof aan de effectiviteit van de politiemethoden. Er worden bovennatuurlijke verklaringen gezocht, er wordt gebeden in de kerken, helderzienden duiken op met aanduidingen die steevast nutteloos blijken te zijn.

De aanwezigheid van de meisjes op de terrassen aan het Domplein wijst erop dat ze zich in groepen veilig voelen. Ze vertonen kudgedrag. In die kuddes is altijd iemand op de uitkijk voor verdachte individuen in de omgeving, voor mogelijke roofdieren. Ook meneer Barrio hoort tot de verdachte schepsels – daarvan is hij overtuigd. Dit alles behoort tot de strijd tussen de geslachten, tussen generaties. De ene groep wantrouwt de andere. Jongeren tegen ouderen, meisjes tegen jongens, arm tegen rijk. De samenleving is verdeeld volgens deze strata, de groepen van elkaar gescheiden door deze grenzen. De stad is opgesplitst in onzichtbare steden waar de clans zich verschansen en zich veilig wanen voor anderen, voor de buitenstaanders.

Dit belet meneer Barrio niet te observeren. Hij beschouwt zichzelf als een buitenstaander ten opzichte van alle groepen, even onaanvaardbaar voor alle partijen. Daarom kan hij hier zitten, zijn koffie drinken, een boek vasthouden (*Pnin* van Vladimir Nabokov) en de kleine wereld om zich heen observeren. Hij hoeft niet te oordelen en verwacht ook niet beoordeeld te worden.

Hij geeft Andrea twee boeken cadeau, omdat het haar verjaardag is. Ze is net vijftien geworden, de aanvang van de laatste puberale fase. Dit verontrust hem: dra glipt ze tussen zijn vingers door. Dra is zijn tijd gepasseerd. Want dan is ze een vrouw over de drempel tussen jeugd en volwassenheid. Dan is hij genoodzaakt zich een andere Lolita te zoeken, een ander moreel weeskind. Wie zal dat zijn? Een willekeurig gekozen deerne op het Domplein, een meisje weggeplukt aan de schoolpoort? Zal hij dat risico willen lopen, het risico van de wilde jacht?

Welke boeken geeft hij haar cadeau? Hij is geneigd haar boeken te geven die haar tot nadenken aanzetten. Hij zou in haar de vlam van de intellectuele nieuwsgierigheid willen aanwakkeren, maar beseft dat dit project voor iemand van haar leeftijd en generatie zo goed als zinloos is. Het leven is geen roman. Het leven vereist geen filosofie. Diependenkende mensen zijn niet gelukkiger dan oppervlakkige. De wereld behoort niet meer toe aan de intellectuelen. Meneer Barrio, de pseudo-intellectueel, betreurt dit met de scherpe pijn van verlies om iets wat hij nooit heeft bezeten.

Wat voor boeken brengt hij haar dan? Hij heeft gekozen voor twee romans van een eigentijdse en bij de jongere lezers geliefde auteur: Christina Wertheim, die dankzij haar overvloedige blonde haren en haar intrigerende romantische gelaatstrekken populair is geworden. Sommige amechtige, oudere critici verklaren daarin de enige bron gevonden te hebben van haar aanzienlijke verkoopcijfers, want op basis van de ethische proporties of de morele diepgang van haar schrijfsels kan haar aanhang niet verklaard worden.

Al bij al een verkeerde keuze voor meneer Barrio: hij laat zich niet leiden door zijn eigen overtuigingen, maar door de perceptie van wat voor Andrea belangrijk kan zijn. Eerlijk gezegd: hij heeft er geen idee van wat voor lezeres zij is. De tijd van de sprookjesboeken en de stripverhalen is lang voorbij, dat is het enige wat hij weet.

Ze dankt hem, met een aarzelende frons en dan een glimlach, alsof ze hem zijn al te begrijpelijke vergissing vergeeft.

De stralende schoonheid van mevrouw Wertheim staart meneer Barrio aan vanop de zich van hem verwijderende boeken. Hij valt niet op vrouwen van die leeftijd, die halverwege de veertig lijken maar twee decennia ouder zijn. Christina Wertheim dus. Een andere reden waarom hij vermoedt op de literaire scène geen kans te maken: het verkeerde geslacht en de verkeerde schijnbare leeftijd. Nou ja.

Andrea bladert door de boeken, en hij wil haar zeggen: ja, er staan alleen maar letters in. Het zijn boeken met letters, woorden en zinnen. Daarmee probeert de schrijfster jou te verleiden, Andrea. Mevrouw Wertheim is meneer Barrio's plaatsvervangende verleider. Hijzelf zal haar liefdesbrieven schrijven. Andrea, bedoelt hij. Hij zal Andrea zijn liefde betuigen in brieven.

Ja, dat zal hij doen. Hij zal ellenlange passionele brieven aan haar schrijven, eerst met een romantische en ridderlijke ondertoon, maar gaandeweg gewaagder, gaandeweg steeds lichamelijker. Het zal een nieuwe fase zijn in zijn toenaderingen tot haar.

Hij zal schrijven over de onhoudbare passie die hij voor haar voelt – niet gehinderd door lamme clichés. Hij zal haar elke dag een brief schrijven. Dan heeft zij het bewijs van zijn obsessie voor haar. Vervolgens gaat ze met die brieven naar haar ouders en naar de

autoriteiten, en dan is meneer Barrio niet langer een verliefde volwassene. Hij is een stalker, een kinderlokker, een volleerd Humbert Humbert.

Hij heeft begrepen dat hij haar geen brieven kan schrijven. Zo verstandig en nuchter is hij wel. Hij beseft dat hij geen tastbare bewijzen voor zijn liefde mag achterlaten, zeker niet in de trillende, verraderlijke handen van een volgroeide bakvis.

Hij heeft gelezen wat het lot is van elke Humbert Humbert. Daar past hij wel voor op.

Esmeralda onderwerpt zich niet aan zijn wil. Hij wil haar nemen onder de douche, maar ze slaakt onsamenhangende gillets en weert hem af. Hij is ontredderd en kan niet meteen een handdoek vinden. Er is niets mis met hem of met zijn lichaam, en toch wijst ze hem af. Hun laatste liefdesdaad is een belegen herinnering. Zij voelt de nood niet meer, zegt ze hem achteraf. Vervolgens verandert ze van onderwerp. Hij mijmert over de blote kuiten van Andrea en voelt de lust opwellen – altijd op het verkeerde moment, op de verkeerde plek.

Wanneer hij Andrea opnieuw ziet, het weekend erop, houdt hij haar bij de arm. Zij laat begaan, ook al vertrekt ze even haar gezicht. Ja, ze heeft het ene boek al uit. Dat is niet wat hij in gedachten heeft. Het gaat hem niet om die boeken. Hij wil haar emoties.

En haar passie.

De familieleden lopen het huis in en uit. Er wordt voedsel en drank aangevoerd en geconsumeerd. Esmeralda heeft het druk, maar meneer Barrio ontspant zich. Dan, plots, lijkt het huis zo goed als verlaten. Alle geluiden zijn het ontvlucht, net als de mensen. Iedereen is in de tuin. Het is nog niet te koud voor een wandeling buiten, tussen de heesters en de bloemperken. Alleen meneer Barrio en zijn echtgenote zijn in het huis. Zij staat in de keuken, bij het aanrecht. Ze heeft duidelijk, onmiskenbaar, te veel gedronken. Ze drinkt altijd te veel. Meneer Barrio weet dat hij haar in de gaten moet houden. Soms lopen de dingen slecht af. De *dingen*. Ze struikelt, of ze praat onzin.

Nu staat ze bij het aanrecht. Ze zijn alleen in het huis, maar elk

moment kan er iemand binnenkomen. Eerder, onder de douche, liepen ze dat risico niet. Toen waren ze werkelijk alléén. Hun liefdespel zou niet onderbroken of geobserveerd worden.

Ze draait zich om. Terwijl ze met haar buik tegen het aanrecht leunt, trekt ze haar strakke rok omhoog. Ze draagt een zwart katoenen slipje. Ze trekt eraan, ze wriemelt het met één hand naar beneden, tot haar bilspleet voor hem te zien is.

Meneer Barrio staat enkele meters bij haar vandaan. Het huis is stil. Zijn lid groeit. Hij wil haar nemen, hier in de keuken. Maar wat een absurde situatie! Een situatie met een potentiële kans op beschamende ontdekking en de gevolgen daarvan.

Ze gluurt over haar schouder terwijl ze het slipje nu helemaal naar beneden brengt, en zich nog verder naar voren buigt – een zicht dat ze hem al zo lang onthield. Nu is ze dronken, nu daagt ze hem uit. Nu, op dit moment. Het slechtst mogelijke moment.

Hij komt in beweging. Wanneer hij haar bereikt, is zijn trillende, bonkende vlees ontbloot. Hij schuift genadeloos maar met voldoende wilskracht in haar, wat haar een diepe kreet ontlokt. Hij stoot en stoot, alsof dit zijn eerste of zijn laatste keer is. Hij stoot en stoot, en ziet niet de rug en het achterhoofd van Esmeralda voor zich, maar de bleke kuiten en dijen van Andrea. Hij stoot en wurmt en hoort niet het gesmoorde, opgewonden kreunen van Esmeralda, maar de zachte fluistering van Andrea. Zij moedigt hem aan, grijpt zijn ballen en pik vast, doet hem dieper stoten en helpt hem ten slotte klaarkomen.

Hij begrijpt deze situatie niet. Het ene moment wijst Esmeralda hem af, nu zijn haar passie en lust niet te stuiten. En in deze precaire situatie dan nog, op een moment dat ontdekking dreigt.

Wanneer hij zich opricht, zijn lid verslapt uit haar lichaam glijdt en hij aanstalten maakt om zijn ietwat beschamende naaktheid te bedekken, ziet hij Andrea bij het open raam staan. Niets van wat er zonet in de keuken gebeurde, kan aan haar aandacht ontsnapt zijn. Dat ziet hij meteen aan haar uitdrukking: fascinatie en een begrijpelijke afkeer voor dit oudere, copulerende paar. Er is een reden waarom kinderen zich doorgaans niet de geslachtsdaad van hun ouders willen inbeelden (en even vaak vice versa): over de generaties

heen bestaat een intuïtieve maar ook door de cultuur aangeleerde schaamte voor de evidente daden van andere generaties en van het eigen bloed. Dat voorkomt, naar het schijnt, incest. Jammer genoeg is het als verbodsmiddel soms niet sterk genoeg.

Daar staat meneer Barrio, die met zijn rimpelige pantalon zijn al even rimpelige lid aan het oog van de jonge Andrea wil onttrekken. Hij weet niet, of kan niet vermoeden, hoeveel mannelijke lichamen zij reeds zag, en hij wil dat ook niet weten.

Meteen verdwijnt Andrea van bij het raam. Achter meneer Barrio klinkt het uitdagende gegiechel van Esmeralda. Hij draait zich naar haar om. Op haar gezicht schaamte noch verrassing, maar een soort van triomfantelijke grijns, alsof dit hele tafereel door haar in scène werd gezet, met als ultieme doel zijn vernedering.

Meneer Barrio bekijkt het dossier wat nauwkeuriger, en niet voor het eerst. Het wordt bewaard in de typische roodbruine kartonnen kft met het zwarte logo van het ministerie. Hij heeft het al drie dagen in zijn bezit, maar zijn stempel en zijn handtekening draagt het nog steeds niet. Officieel is er niets aan de hand. Een andere controleur zou het zonder meer hebben laten passeren. Het exportbedrijf dat de aanvraag indiende is in handen van een vooraanstaande familie uit de stad die naast belangen in twee banken ook een rederij en verschillende fabrieken bezit. Je hebt blindelings vertrouwen in deze mensen, wanneer je je in de positie van meneer Barrio bevindt.

Toch heeft hij nog niet zijn stempel en handtekening geplaatst. Hij weet niet precies waarom. Het dossier gaat over de export van bevroren vlees naar een land overzee. Dat land ligt in een warm woestijngebied en het heeft zelf maar één enkel exportproduct: ruwe olie. Het kent geen landbouw of veeteelt en moet alle voedsel of grondstoffen voor de voedingsindustrie invoeren. Ook vlees. Het gaat om rundvlees, dus aanvaardbaar voor de plaatselijke religieuze en culturele gebruiken.

Niets aan de hand, zo lijkt het dus. Een dossier zoals er duizenden opgesteld worden.

Hij weet hoe dwaas zijn aarzeling is. Hij zal het ongeduld van zijn superieuren opwekken. Hij zal op de vingers getikt worden.

Hij weet echter dat niemand de inhoud van de container met het vlees controleert, en dat dit nooit gebeurt voor dit bedrijf en door deze bestemming. Er zijn te veel containers, te veel vrachtwagens, te veel vliegtuigen. En in dit geval wordt een deel van het vlees door de lucht vervoerd, wat meneer Barrio excessief lijkt. Enkele tonnen rundvlees met een vrachtvliegtuig vervoeren getuigt van perverse decadentie. Over smaken twisten wil hij echter niet. Wel over de regelmaat waarmee dit gebeurt, terwijl tegelijk andere reguliere zendingen van hetzelfde vlees per vriesschip naar dezelfde bestemming gaan, in grote hoeveelheden. Wat onderscheidt het ene soort vlees van het andere? Het dossier geeft daarover geen uitsluit- sel.

Uiteindelijk, na lang te hebben geaarzeld, tekent meneer Barrio het dossier. Het vlees kan weg. Hij zal inderdaad op de vingers getikt worden om zijn onverantwoorde aarzeling. Vlees verdraagt geen uitstel. Het moet vers zijn. Zo willen de klanten in dat verre land het.

Meneer Barrio tobt over het voorval in de keuken. Er zijn verschillende redenen voor zijn bezorgdheid. De aanwezigheid van Andrea, onvoorzien en ongewenst. De reactie van Esmeralda, zwanger van onbegrepen betekenis. De verleiding was opgezet spel, of het gevolg van haar dronkenschap? Haar reactie een indicatie van een opzet, een plan? Weet zij van zijn belangstelling voor zijn nichtje, en wilde ze hem in verlegenheid brengen?

Elk van deze opties is even reëel in elk van de mogelijke werelden waarin een man als meneer Barrio verloren dreigt te lopen. Hij kan niemand om raad vragen.

Esmeralda probeert hem de daaropvolgende dagen te ontlopen, al is dat in de bescheidenheid van hun huis zo goed als onmogelijk. Ze wisselt slechts noodzakelijke woorden met hem, woorden die betrekking hebben op het huishouden, het verloop van de tijd en de te maken afspraken. Sommige communicatie is non-verbaal, een techniek waarin ze uitmunt. Met enkel een gezichtsuitdrukking vertelt ze meneer Barrio wat hij moet weten.

Ze slapen in aparte kamers.